

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.352/2016/5.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Mudráné Dr. Láng Erzsébet előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Krizsa és Kocsi Ügyvédi Iroda

Az alperes: alperes neve(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Bereczky Katalin jogtanácsos

A per tárgya: gépjármű-nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálati kérelem sorszáma: 7.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. január 28-án kelt 9.K.27.761/2015/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.761/2015/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 70.000.- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2007. november 25. napján kölcsönszerződést kötött a ... Zrt.-vel (a továbbiakban: Zrt.) a ... frsz.-ú Chevrolet class típusú személygépjárműre, mely kölcsönszerződéshez opciós szerződés is tartozott. A kölcsönszerződésben a felperes kijelentette, hogy az abban és az annak hátoldalán lévő üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, magára nézve kötelezőnek ismeri el. A

jármű-nyilvántartásba bejegyzésre került a Zrt. opciós joga és a gépjármű törzskönyv postázási címeként a Zrt. telephelyét tüntették fel. A törzskönyvet a Zrt. birtokolja, aki 2015. június 9. napján a alperes neve Szegedi Járási Hivatalánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) előterjesztett beadványában a szerződés tárgyát képező fentiekben körülírt személygépkocsi ideiglenes 6 hónapra történő fogalomból történő kivonását kérte figyelemmel arra, hogy a felperes nem tett eleget a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségének, ezért a szerződést felmondta.

- [2] Az elsőfokú hatóság határozatával a határozat jogerőre emelkedésétől számított 6 hónapos időtartamra a gépjárművet a közúti forgalomból ideiglenesen kivonta. Felhívta a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 100. § (2)-(4) bekezdéseit, a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Knytv.) 9. § (7) bekezdését, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 86. § (1) és (1a) bekezdését.
- [3] Kiemelte, hogy a jármű-nyilvántartás ellenőrzése során megállapította, hogy a gépjármű opciós joggal terhelt a Zrt. javára, mindenre tekintettel a pénzügyi intézet üzletszabályzatának vonatkozó rendelkezései szerint a Zrt. a gépjármű törzskönyvét jogszerűen birtokolja az opciós jog törvényi maximumának lejártá ellenére.
- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2015. november 4. napján kelt CSB/01/10192-2/2015. ügyiratszámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta azonos jogszabályi hivatkozásokkal. Rögzítette, hogy a törzskönyvvel való jogszerű rendelkezést a Zrt. javára a közhiteles jármű-nyilvántartásba bejegyzett, a törzskönyvet érintő korlátozás (opciós jog) alapozza meg. Annak fennállása tekintetében kétség nem merült fel. Utalt arra, hogy felperes a fellebbezésében nem csatolt olyan jogerős bírósági döntést, mely a felek között létrejött kölcsönszerződés semmisségét vagy érvénytelenségét kimondta volna, melynek hiányában a Zrt.-t a gépjármű törzskönyvével jogszerűen rendelkező ügyfélnek kellett tekinteni. Az ügyintézési határidő túllépése az ügy érdemére nem hatott ki. A szerződéskötést követően a szerződés alapján a közhiteles jármű-nyilvántartásban a gépjármű törzskönyve jogosultjaként a felperes került feltüntetésre, a postázási címként azonban a Zrt. székhelye került bejegyzésre. E körben hivatkozott a Korm. rendelet 81. § (1) bekezdésére és a 84. § (4) bekezdésére, valamint a Kúria Kfv.II.37.544/2014/4., Kfv.II.37.504/2014/4., Kfv.III.37.778/2014/6. számú ítéleteire, melyek szerint a hatóság ilyen eljárásban nem mérlegelhet, nem gyakorolhat méltányosságot, mert csak regisztratív tevékenységet végez, amennyiben a törzskönyvvel jogszerűen rendelkező kéri a gépjármű forgalomból történő kivonását, úgy azt el kell rendelnie.

A kereseti kérelem

- [5] A felperes keresetében az alperesi határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte, továbbra is hivatkozott eljárási jogszabálysértésre a határidők túllépése tekintetében, illetőleg, hogy az alperesi határozat nem tartalmazott bizonyos a Ket.-ben foglalt kötelező tartalmi elemeket, ami által sérült a Ket. 4. § (1) bekezdése, a 7. §-a és a 72. § (1) bekezdés ee) alpontja, valamint a Ket. 81/B. § (1) bekezdése, mely szerint a hatóságnak nem csak lehetősége, hanem jogszabályi kötelezettsége is a hiányos határozat kiegészítése. Ily módon tehát az elsőfokú határozat helybenhagyására jogszerűen nem kerülhetett volna sor.
- [6] Kifejtette, mely szerint azon kérdésben, hogy a pénzügyi intézmény a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkezik-e, vizsgálni kellett volna a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdésben foglalt két konjunktív feltétel fennállását. Ahhoz, hogy a gépjárművet a pénzügyi intézmény a forgalomból ideiglenesen kivonathassa, a gépjármű törzskönyvével jogszerűen kell rendelkeznie, azonban ennek megállapításához nem csupán az szükséges, hogy a törzskönyv pénzügyi követelés fejében letét tárgyát képezze a letéteményes kérelmezőnél, hanem az is, hogy a letét azaz a jogcím a rendelkezési jogot megalapozó okiratból, azaz a kölcsönszerződésből és annak mellékleteiből megállapítható legyen. Ezt a két feltételt sem a Zrt. sem a közigazgatási hatóságok nem vizsgálták, fennállását nem bizonyították, melynek hiányában nem lehet megállapítani, hogy a Zrt. a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkezik-e. A hatóságok csak a gépjármű-nyilvántartást vizsgálták, a rendelkezés jogot megalapozó okirat helyett.
- [7] Vitatta, hogy a Knytv. 9. § (1)-(5) bekezdésében foglalt adatok alapján a Zrt. jogszerűen rendelkezik a törzskönyvvvel. A Knytv. 9. § (7) bekezdése alapján pedig lakcím azonosító adatként a Zrt. székhelye került ugyan bejegyzésre a nyilvántartásba, azonban ez az adat a felperes neve mellett szerepel. A két adat között az a különbség, hogy amíg a törzskönyv jogosultjának a személye a közhiteles nyilvántartás részét képezi, addig a lakcím azonosító adat, így a jogi személy székhelyének címe nem.
- [8] Idézte még felperes a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) több rendelkezését a vételi joggal összefüggésben, rögzítve, hogy a vételi jog a Zrt. jogosultsága és nem a törzskönyvet érintő korlátozás, ahogy arra az alperes hivatkozik, egyébként pedig az opciós jog évekkel ezelőtt megszűnt.

Az elsőfokú ítélet

- [9] A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította. Elsődlegesen arra mutatott rá, hogy sem az elsőfokú, sem az alperesi hatóságnak nem kellett a felperes és a Zrt. között létrejött kölcsönszerződés, illetve az ahhoz tartozó

üzletszabályzat tisztességtelenségét, érvénytelenségét, vagy semmisségét vizsgálnia, mert arra nem rendelkezett hatáskörrel. Utalt a Kúria vonatkozó ítéleteire, arra, hogy a felek a kölcsönszerződésből eredő vitás kérdéseiket polgári peres úton a polgári bíróság előtt érvényesíthetik. Idézte a Korm. rendelet 84. § (4) bekezdését, 81. § (1) bekezdését, a Knytv. 9. § (7) bekezdését, a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdését, valamint felhívta a Kúria Kfv.II.37.077/2015/6. és a Kfv.III.37.730/2014/7. számú ítéleteit. Jelen ügyben is megállapítható, hogy a perbeli gépjármű törzskönyve jogszerűen került a Zrt.-hez, mely tényt egyébként a felperes egyebekben nem is vitatta. A törzskönyv az ítélet meghozatalának idején is a Zrt. birtokában van, ezzel ellentétes állítást a felperes nem tett, hanem okfejtése szerint a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdésének feltételei nem teljesültek. Ezt a hivatkozást ugyanakkor a bíróság nem osztotta, figyelemmel arra, hogy jogszerűen került a Zrt. birtokába a törzskönyv, amit a közhiteles jármű-nyilvántartás adata alátámaszt. Mivel a Zrt. a törzskönyvvel jogszerűen rendelkező ügyfélnek minősül, így a Korm. rendelet 100. § (3) bekezdésére alapozottan a jármű ideiglenes forgalomból történő kivonása jogszerűen történt. Jelen per tárgyául szolgáló eljárásban a hatóság nem mérlegelhet vagy gyakorolhat méltányosságot, regisztratív tevékenységet véget, amennyiben a törzskönyvvel rendelkező kéri a forgalomból kivonást, úgy azt el kell rendelnie. Utalt a pénzügyintézet korábban és jelenleg hatályos üzletszabályzatára, annak II/9. pontjára és V/7. pontjára, mely szerint a Zrt. a törzskönyvet csak akkor köteles kiadni, amennyiben a kölcsönbe vevő a szerződésben foglalt valamennyi köteletségét teljesítette. Amíg ez nem történik meg, addig a pénzügyintézet a törzskönyvet jogszerűen tartja magánál.

- [10] Mindezekre tekintettel az a felperesi előadás, amely szerint a vételi jog érvényesítésére nyitva álló határidő eltelte után a kifogásolt alperesi intézkedésre nem kerülhetett volna sor alaptalan, mert a II/9. pont értelmében a törzskönyv jogszerű birtokosa függetlenül az opciós szerződéstől a Zrt. volt. E körben is utalt a Kúria Kfv.III.37.778/2014/6. számú ítéletére. Eszerint a pénzügyintézet a törzskönyvet akkor köteles kiadni, ha az adós a kölcsönszerződésbe foglalt valamennyi kötelezettségét teljesíti. Téves tehát az a felperesi okfejtés, miszerint a Zrt. nem rendelkezik jogszerűen a perbeli gépjármű törzskönyvével, ugyanis annak jogszerűségét a felperes és a Zrt. között létrejött kölcsönszerződés és az ennek elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat, valamint a közhiteles jármű-nyilvántartás adatai alátámasztják. Az ügyintézési határidővel kapcsolatban megjegyezte a bíróság, hogy a határidő túllépés ugyan jogszabálysértés, de az ügy érdemére nem hat ki, amely a határozat hatályon kívül helyezését eredményezné.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte az ítélet megváltoztatását oly módon, hogy a bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően helyezze hatályon kívül, kötelezze az alperest perköltség fizetésére és szükség esetén a közigazgatási hatóságot új eljárás lefolytatására a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdésének megsértése miatt. Álláspontja szerint az ügyben csorbultak a Ket. alapelvei, így az 1. § (1) és a 2. § (3) bekezdése, valamint a tényállás feltárás és a bizonyítással összefüggésben a Ket. 50. § (1) bekezdése. Azt ugyan nem vitatta a felperes, hogy a hatóság jelen ügyben nem mérlegelhet vagy gyakorolhat méltányosságot, továbbá, hogy a kölcsönszerződés és az üzletszabályzat vizsgálatára a hatóságnak nincs hatásköre, ugyanakkor rámutatott arra, hogy jelen ügyben a pénzügyintézetet, mint kérelmezőt, a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező ügyfélnek csak a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdésében foglalt együttes feltétel fennállása esetén lehetett volna tekinteni, tehát, hogy a törzskönyvet a jármű tulajdonosa pénzügyi követelés fejében letétben helyezte a pénzügyintézetnél, másrészt a pénzügyi követelés fejében történt letétbe helyezés a rendelkezési jogot megalapozó okiratból megállapítható. A hatóságok a jármű-nyilvántartást vizsgálták, a rendelkezési jogot megalapozó okirat helyett. A Korm. rendelet előírásait nélkülöző eljárást folytattak, bizonyításra nem került sor, mi által sérült a Ket. 50. § (1) bekezdése.
- [12] Jelen ügyben a 1999. évi LXXXIV. törvényre történő hivatkozás akkor lenne megalapozott, ha a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdésének utolsó két tagmondata a jármű-nyilvántartást említene meg, azonban nem azt rögzíti. Téves továbbá a bíróság azon megállapítása, hogy a törzskönyvet a Zrt. a vételi (opciós) jogának biztosítása okán tartja magánál, hiszen amennyiben ez így lenne, az opció törvényi határidejének letelte miatt eleve nem is kérelmezhetne volna a gépjármű forgalomból történő kivonását. Irreleváns továbbá az is, hogy jogszerűen került-e évekkorábban a kérelmezőhöz a törzskönyv, hiszen a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdés nem múltidőt használ, hanem jelenidőt. A közhiteles nyilvántartás azt igazolja, hogy a törzskönyv jogosultja a felperes, márpedig ezt a nyilvántartást az ellenkező bizonyításáig valónak kell elfogadni. A lakcím azonosító adatként egy székhely került ugyan bejegyzésre a nyilvántartásba, ám az az adat a felperes neve alatt szerepel, a kettő között azonban jelentős különbség van, mert a törzskönyv jogosultjának személye a közhiteles nyilvántartás részét képezi, addig a lakcím azonosító adatok, így a jogi személy székhelyének címe, nem képezi ezt. Felhívta felperes a Szegedi Ítéltábla Pf.II.21.307/2015/5. számú jogerős határozata indokolásában foglaltakat is, amely analóg jelen ügy tényállásával, és amelyből az olvasható ki, hogy a gépjármű-nyilvántartás adatai alapján nincs lehetőség a kérelmezőt a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező ügyfélnek tekinteni, hiszen a Korm. rendelet szerint ehhez a két együttes feltételnek kellett volna megvalósulnia.

[13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

[15] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.

[16] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben foglalt okból nem jogszabálysértő. Utal a Kúria arra, hogy jelen perbeli ügy tényállásával és a felmerül jogkérdéssel azonos tárgyú ügyekben a Kúria már több eseti döntést is hozott. Ezekben megállapította, hogy a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező társaság ügyfélnek minősül. Alappal kérheti a gépjármű forgalomból való ideiglenes kivonását az a cég, amely a hitelszerződést a gépjárműre megkötötte, majd azt nem fizetés miatt felbontotta, amennyiben a törzskönyv a birtokában van. (Kfv.III.38.015/2014/4.) A gépjármű közúti forgalomból való ideiglenes kivonását a kölcsönbeadó lízing cég, mint a gépjármű törzskönyvével jogszerűen rendelkező ügyfél a kölcsönszerződés felmondása okán jogszerűen kérelmezheti. (Kfv.III.37.730/2014/7.)

[17] A Kúria az említett ítéletekben foglalt jogértelmezést jelen ügyben is irányadónak tekinti, attól eltérni nem kíván. A Kúria a felperes felülvizsgálati érvelésével kapcsolatosan arra mutat rá: A Korm. rendelet 100. § (1) bekezdése szerint az üzembentartó, a tulajdonos vagy a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező más ügyfél kérelmére a Közlekedési Igazgatási Hatóság a jármű-nyilvántartásba való bejegyzéssel intézkedik a jármű ideiglenes forgalomból történő kivonásáról. A 100. § (4) bekezdés alapján törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező ügyfélnek kell tekinteni a pénzügyi intézményeket, a gépjármű kereskedőket, vagy más olyan természetes személyt, gazdálkodó szervezetet, akinél/amelynél a törzskönyvet a jármű tulajdonosa pénzügyi követelés fejében letétbe helyezte, ha ez a rendelkezés jogot megalapozó okiratból megállapítható.

[18] A Közhiteles Országos Járműnyilvántartásból megállapíthatóan a perbeli jármű üzembentartója és egyben tulajdonosa a felperes, ugyanakkor a törzskönyvet a kölcsönszerződés megkötésekor felperes által ismerten a hatóság a Zrt. székhelyére postázta, a törzskönyvvvel a Zrt. rendelkezik. A közigazgatási eljárás során a kérelem benyújtásakor igazolta, hogy a felperessel kölcsönszerződést kötött, melyre figyelemmel a törzskönyv jogszerűen került hozzá, melyet a jármű-nyilvántartás adatai alátámasztanak. A kérelemhez csatolt 2007. október 30. napján kelt HIT-31051/07. számú egyedi kölcsönszerződésben a felperes aláírásával elismerte, hogy „az egyedi kölcsönszerződésben, az

annak hátoldalán lévő HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette és azokat a jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el". A kölcsön, illetve opciós szerződés és annak elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat alapján állapította meg az elsőfokú hatóság, hogy az opciós jog törvényi maximuma lejártát követően a kölcsönbevevő által magára nézve kötelezően elismert üzletszabályzat alapján a pénzintézet, tehát a Zrt. a gépjármű törzskönyvét jogszerűen birtokolja, ezért az eljárásban a Zrt.-t a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező ügyfélnek kell tekinteni. Mindez tehát a Zrt. vonatkozásában a Korm. rendelet 100. § (4) bekezdése ismeretében megalapozza a törzskönyvvvel való jogszerű rendelkezést. Amint arra a Kúria szintén egyedi ügyben rámutatott, amennyiben a törzskönyvvvel jogszerűen rendelkező pénzintézet terjeszt elő kérelmet a gépjármű ideiglenes forgalomba való kivonása iránt, a kérelmet okirati bizonyítékkal alátámasztja, a hatóságnak a kérelemnek helyt kell adnia, nem mérlegelhet, mivel regisztratív tevékenységet végez. (Kfv.II.37.504/2014/4.) A hatóságnak nincs tehát mérlegelési jogköre a gépjármű forgalomból való kivonása iránt a kérelem elbírálásakor, hogyha annak törvényi feltételei fennállnak. Perbeli esetben a Korm. rendelet 100. §-ában foglalt feltételek kétségtelenül fennálltak, így a forgalomból való kivonás jogszerűen történt.

- [19] Megállapította tehát a Kúria, hogy helyesen foglalt állást a perben felmerült jogkérdésben az elsőfokú bíróság, az ítéleti érvelést osztja, amely összhangban van a Kúria eddigi joggyakorlatával, benne azzal is, hogy a Kúria a közigazgatási perben a határozat jogszerűségét vizsgálja, polgári jogviszonyból eredő esetleges vitát nem dönthet el.
- [20] Fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján az érdemben helyes elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, így részére perköltség nem merült fel.
- [22] A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt, az 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2016. szeptember 7.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné Dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő